मे. जानकीजी मिनरल्स या कंपनीद्वारे प्लाट नं. ए-२, एमआयडीसी गोरेगांव, ता.गोरेगांव, जि.गोंदिया येथे मॅगनिज ऑक्साइड व फेरो अलॉयज (थर्माइट प्रक्रियाद्वारे) या उत्पादनासाठी प्रस्तावित प्रकल्पाच्या पर्यावरण विषयक जाहीर लोकसुनावणीचे इतिवृत्त दि. १२.०२.२०२०.

मे. जानकीजी मिनरल्स या कंपनीद्वारे प्लाट नं. ए-२, एमआयडीसी गोरेगांव, ता.गोरेगांव, जि.गोंदिया येथे मॅगनिज ऑक्साइड व फेरो अलॉयज (थर्माइट प्रक्रियाद्वारे) या उत्पादनासाठी प्रस्तावित प्रकल्पाच्या पर्यावरण विषयक जाहीर लोकसुनावणी दिनांक १२/०२/२०२० रोजी सकाळी ११.३० वाजता प्रकल्पाचे स्थळ प्लाट क्र. ए-२, एमआयडीसी गोरेगांव, ता.गोरेगांव, जि.गोंदिया येथे श्रीमती स्मिता बेलपत्रे, निवासी जिल्हाधिकारी तथा अतिरिक्त जिल्हादंडाधिकारी, गोंदिया यांच्या अध्यक्षतेखाली घेण्यात आली. श्री. अशोक करे, प्रादेशिक अधिकारी, नागपूर हे म.प्र.नि.मंडळाचे प्रतिनिधी तथा लोक सुनावणी समितीचे सदस्य होते व श्री.आनंद काटोले, प्रभारी, उप-प्रादेशिक अधिकारी, भंडारा यांनी समन्वयक म्हणून काम केले. पर्यावरण विषयक लोक सुनावणीच्या वेळी उपस्थित असलेल्या लोकांच्या नावांची यादी सोबत जोडत आहोत. **(सहपत्र-१).**

पार्श्वभूमी

मे.जानकीजी मिनरल्स कारखान्याची १७/०६/२०१६ रोजी स्थापना झाली. ज्याचे नोंदणीकृत कार्यालय आष्टी धर्मकाटा चौक, लान्जी रोड, आमगांव, जि.गोंदिया येथे असून लघु उद्योगासह, नोंदणी क्रमांक UAN NO. MH१ १A००२३७५२ (उद्योग आधार) सह नोंदणीकृत आहे. ज्याचे मुख्य उद्देश पहिल्या टप्प्यात मॅगनिज ओर/पावडरचे ट्रेडिंग, प्रक्रिया व उत्पादन करणे आहे व हळुहळु दूसऱ्या टप्प्यामध्ये मॅगनिज ऑक्साइड व फेरो अलॉयज (थर्माइट प्रक्रिया) फेरो टिटयानियम, फेरो वॅनेडियम, फेरो मॉलिबॅडनमची प्रक्रिया व उत्पादन युनिट ०.३६ क्षेत्रामध्ये प्लॉट नं. A-२ MIDC क्षेत्र गोरेगांव, तहसिल-गोरेगांव, जि.गोंदिया महाराष्ट्र येथे स्थित आहे.

प्रस्तावित प्रकल्प प्लॉट नं. A-२ MIDC क्षेत्र गोरेगांव, तहसिल-गोरेगांव, जि.गोंदिया महाराष्ट्र येथे मॅगनिज ऑक्साइड व फेरो अलॉयज (थर्माइट प्रक्रियाद्वारे) उत्पादनाचा आहे. मॅगनिज ओर ला मॅगनिज ऑक्साइड मध्ये परिवर्तित करण्याकरिता क्षपणक म्हणून कोळशाचा वापर केला जाईल.

प्रयोजन व कार्यपध्दती

उप-प्रादेशिक अधिकारी, म.प्र.नि.मंडळ, भंडारा यांनी अध्यक्षांच्या परवानगीने अध्यक्षा, लोकसुनावणीचे समितीचे सदस्य व उपस्थितांचे स्वागत करून लोकसुनावणीला सुरवात केली.

सर्वप्रथम श्रीमती स्मिता बेलपत्रे, निवासी जिल्हाधिकारी तथा अतिरिक्त जिल्हादंडाधिकारी, गोंदिया व अध्यक्षा जन लोकसुनावणी समिती, यांनी जाहिर लोकसुनावणी घेण्याबाबतचा उद्देश व त्याची कार्यपध्दती समजावून सांगितली. त्यानुसार या ठिकाणी प्रस्तावित उत्पादनाच्या परवानगी बाबतचा कोणताही निर्णय घेण्यात येणार नाही असे स्पष्ट केले. या जाहिर लोक सुनावणीमध्ये घेण्यात येणाऱ्या आक्षेपांची नोंद घेणे व शासनास पाठविणे एवढेच काम ही समिती करणार. त्यामुळे उपस्थित जनतेला या प्रकल्पाबाबत त्यांच्या सूचना, टिका, टिप्पणी, निवेदने व आक्षेप घ्यावयाचे असतील तर या ठिकाणी तोंडी किंवा लेखी स्वरूपात मांडावयाचे आहेत त्याची नोंद घेवून ते शासनास पाठविण्यात येईल असे सांगितले.

उप-प्रादेशिक अधिकारी, म.प्र.नि.मंडळ, नागपूर-२ यांनी भारत सरकारच्या वने व पर्यावरण मंत्रालयाच्या अधिसूचना क्र. **SO 60 (E) dtd. 27th Jan. 1994** व सुधारणा दिनांक १४ सप्टेंबर, २००६ नुसार लोकसुनावणी घेण्याचे प्रयोजन विशद आहे. तसेच त्यामधील तरतुदीनुसार दिनांक ०९/०१/२०२० ला दैनिक हितवाद (इंग्रजी) व दैनिक लोकसत्ता (मराठी) या दोन मोठ्या प्रमाणात वितरीत होत असलेल्या स्थानिक वृत्तपत्रात या पर्यावरण विषयक लोकसुनावणीबद्दल जाहीर सूचना प्रसिध्द करण्यात आले आहे त्याबद्दल कळविले. दैनिक वृत्तपत्रात प्रसिध्द झालेल्या सुचनांच्या वृत्तपत्र कात्रणाची प्रत सोबत जोडली आहे. **(सहपत्र-२).**

..२/-

भारत सरकारच्या वने व पर्यावरण मंत्रालयाच्या अधिसुचने प्रमाणे प्रकल्पाची ठळक वैशिष्ठे असलेल्या, पर्यावरण आघात मुल्यनिर्धारण अहवालाच्या संक्षिप्त विवरणाची प्रत व इतर माहिती असलेले कागदपत्रे (इंग्रजी व मराठी मध्ये) विविध सरकारी कार्यालयात तसेच ग्रामपंचायत कार्यालयात नागरीकांच्या अवलोकनार्थ ठेवण्यात आलेले होते. जाहिर सूचना प्रसिध्द झाल्यापासून जाहिर सुनावणीच्या तारखेपुर्वी परिसरातील लोकांकडून लिखीत स्वरूपात सूचना, टीका-टिप्पणी व आक्षेप मागविण्यात आलेले हाते. जाहीर लोकसुनावणीच्या दिवसापर्यंत निवेदने/आक्षेप म.प्र.नि.मंडळाकडे प्राप्त झाले नाही. तदनुसार, मंडळाचा आदेश क्र. ई-१३/२०२० पत्र क्र. BO/JD/(WPC)/PH/B-651 dtd. 11/02/2020 नुसार लोक सुनावणी समिती गठीत करण्यात आली. या आदेशाची प्रत तसेच लोकसुनावणी पुर्वी / दरम्यान प्राप्त तक्रारी व समर्थनाच्या प्रती सोबत जोडत आहे. **(सहपत्र-३).**

तदनंतर उप-प्रादेशिक अधिकारी, म.प्र.नि.मंडळ, भंडारा तथा समन्वयक यांनी प्रकल्प धारकाला प्रकल्पाबद्दल व पर्यावरणीय अहवालाबाबत विस्तृत सादरीकरण करण्यास सांगितले. तदनुसार, प्रकल्प धारकाच्या प्रतिनिधीने तपशिलवार स्थानिक भाषेत मॅगनिज ऑक्साइड व फेरो अलॉयज (थर्माइट प्रक्रियाद्वारे) या उत्पादनासाठी प्रकल्पाच्या पर्यावरण विषयक बाबींबाबत प्रकल्प परिसर, प्रस्तावित प्रकल्पाचे लाभ, प्रस्तावित सुविधा, अग्निशामक सुविधा, प्रक्रियेचे विवरण, वातावरणाची माहिती आणि अपेक्षित परिणामांची पडताळणी, जमिनीवरील घटक, वातावरण व हवामान, हवेतील घटक, परिसरातील हवेचा दर्जा, आपत्ती व्यवस्थापन योजना, हवा प्रदूषणाचे स्त्रोत, ध्वनी घटक, जल घटक, उपलब्ध पाण्याचा दर्जा, पाण्याचा वापर, सांडपाण्याची निर्मिती, जैविक घटक, सामाजिक आणि आर्थिक घटक, स्थानिक मूलभूत सोयीसुविधांवर होणार परिणाम, परिसरातील प्रकल्पग्रस्त लोकांना देण्यात येणाऱ्या नुकसान भरपाई, पर्यावरण व्यवस्थापन योजना, हवेतील उत्सर्जन, सांडपाणी व्यवस्थापन, वनीकरण कार्यक्रम, काळजी व्यवस्थापन आणि परिक्षण या बाबींवर सादरीकरण केले.

सादरीकरण झाल्यावर श्री.आ.नि.काटोले, उप-प्रादेशिक अधिकारी तथा समन्वयक यांनी उपस्थित नागरिकांना या प्रस्तावित प्रकल्पाबाबत आपले अभिप्राय, विचार, टिका, टिप्पणी व प्रश्न विचारण्याबाबत आव्हान केले. त्याप्रमाणे खालील नमुद लोकांनी आपले अभिप्राय, विचार, टिका, टिप्पणी व प्रश्न मांडले.

<u>कार्यवृत्त :</u>

१. **श्री.सुजीत सोमाजी हरिणखेडे, सदस्य, ग्रा.पं.हिरडामाली**
   - यांनी प्रकल्पास समर्थन दर्शविला. तसेच प्रकल्पामुळे गावांतील लोकांना रोजगार मिळेल.
   - कंपनी व्यवस्थापन कामगारांसोबत व गावकऱ्यांसोबत चांगले व्यवहार करतील.
   - कंपनीमध्ये मजुराचा अपघात झाल्यास त्यांना प्रथमोपचार व आरोग्य सुविधा पुरविण्यात यावी.
   - कंपनीने CSR निधी रू.३.१० लक्ष हा गावांतील माध्यमिक शाळेकरीता देण्यात यावा. जेणेकरून शिक्षणाची सोय सोयीस्कर होईल.

२. **श्रीमती रजंना वरेकर, सरपंच, ग्रा.पं.हिरडामाली**
   - प्रकल्पामुळे गावांतील बेरोजगारांना रोजगार उपलब्ध होईल.
   - प्रकल्पामुळे कोणतेही प्रदूषण झाले नाही पाहिजे याबाबत दक्षता घ्यावी असे सुचविले. तसेच कपंनीने मजुरासाठी व गावकऱ्यांसाठी आरोग्य विषयक नुकसान भरपाई दयावी.

३. **श्री. तेजराम पटले, उपसरपंच, ग्रा.पं.हिरडामाली**

- कंपनीमुळे गावात प्रदूषण झाल्यास किंवा पर्यावरणाचा धोका उद्भवल्यास कंपनीने योग्य ती दखल घ्यावी.
- कंपनीमध्ये मजुराचा अपघात किंवा मृत्यु झाल्यास त्यांना अपघात विमा देण्यात यावा.

प्रकल्प प्रस्तावक : प्रकल्प प्रवर्तकाने उपस्थित नागरीकांनी मांडलेल्या सुचनांबद्दल अभिनंदन केले व त्यांच्या सुचनांचे तसेच प्रश्नांचे उत्तर खालीलप्रमाणे सांगितले.

- कंपनीमध्ये जल, वायु व पर्यावरणाचे प्रदूषण नगण्य राहील. वायु प्रदूषण निवारणाकरीता वेट स्क्रबर ही हवा प्रदूषण नियंत्रण यंत्रणा बसविण्यात येणार.
- पर्यावरण, वन व हवामान परिवर्तन मंत्रालयाच्या नियमानुसार CER निधी हा शैक्षणिक, आरोग्य व पर्यावरणाचा समतोल राखण्यासाठी खर्च करण्याची तरतुद आहे. गावकऱ्यांची मागणी असल्यास CSR निधी ग्रामपंचायतद्वारे समिती गठीत करून शाळेकरीता उपलब्ध करून देण्यात येईल.
- कामगारांसाठी विमा काढण्यात येईल.
- कंपनीमध्ये कामगाराचा मृत्यु झाल्यास अपघात विम्याबाबत कंपनी नक्कीच विचार करेल.

लोकसुनावणी समितीचे अध्यक्षा, श्रीमती स्मिता बेलपत्रे यांनी सदर प्रकल्पाबाबत उपस्थित नागरिकांच्या प्रश्नांची व प्रकल्प प्रस्तावकांच्या उत्तराची उजळणी केली व उपस्थित जन समुदायाने शांतपणे आपले निवेदने मांडली व योग्य ते मुद्दे उपस्थित केले व त्यांची नोंद घेण्यात आली आहे याबद्दल कळविले. पर्यावरण विषयक समितीच्या अध्यक्षा, श्रीमती स्मिता बेलपत्रे यांनी सुनावणीचे सर्व समावेशक इतिवृत्त पर्यावरण विभागात पाठविले जाणार याबाबत उपस्थित नागरिकांना कळविले. पर्यावरण विषयक लोकसुनावणीचे समन्वयक श्री. आनंद काटोले यांनी सर्वांचे आभार व्यक्त केले. तसेच माननीय अध्यक्षा यांच्या परवानगीने ही जाहिर लोकसुनावणी संपली असे जाहिर करण्यात आले.

(आनंद काटोले) **उप-प्रादेशिक अधिकारी-२,** **म.प्र.नि.मंडळ, नागपूर व** **समन्वयक, लोक सुनावणी समिती**	**(अशोक करे)** **प्रादेशिक अधिकारी,** **म.प्र.नि.मंडळ, नागपूर व** **सदस्य, लोक सुनावणी समिती**	**(स्मिता बेलपत्रे)** **निवासी जिल्हाधिकारी तथा अतिरिक्त** **जिल्हादंडाधिकारी, गोंदिया व** **अध्यक्षा, लोक सुनावणी समिती**